

Motion till riksdagen

1987/88:Bo217

av Kersti Johansson och Rune Backlund (c)

om vatten- och avloppsnäten

Sveriges kommuner förvaltar i dag en enorm förmögenhet, som till största delen är omsatt i s. k. realkapital, t. ex. gator, vägar, broar, skolor, daghem, VA-nät, fjärrvärmeanläggningar och idrottsplatser.

Det finns undersökningar som visar att underhållet av det kommunala realkapitalet är kraftigt eftersatt. Stora gemensamma värden riskerar att förspillas, samtidigt som förutsättningarna att bedriva kommunal verksamhet undergrävs.

I flera avseenden är detta en realitet redan i dag. Det kommunala realkapitalet har en sådan omfattning att man inte längre förmår klara underhållet, särskilt gäller detta de kommunala VA-näten. Klaras inte underhållet av VA-nätet kan det bli inte bara kostsamt utan också ett allvarligt miljöproblem. Det gäller särskilt då man når den tidpunkt då avloppsledningarna är så dåliga att avloppsvattnet lämnar ledningsnätet och infiltreras i marken i stället för att transporteras vidare till reningsverket.

Ett rätt utfört underhåll förbättrar miljön och minskar de kommunala driftskostnaderna, men det förutsätter att underhållsåtgärderna kan sättas in i god tid innan anläggningarna börjat förfalla. Många kommuner saknar dock de finansiella resurser som krävs för att klara underhållet.

Kostnaderna för att byta ut ledningarna räknas i stora tal — över 150 miljarder kronor. Den nuvarande renoveringstakten är ca 150 milj. kr. per år.

Miljöpåverkan som försurning av mark och vatten gör att korrosion och frätskador på ledningsnätet ökar allt snabbare.

Skadorna på fastigheter till följd av sönderrostade rör och ledningar kostar redan nu samhället över 300 milj. kr. om året enligt försäkringsbolagens beräkningar. Till detta kommer stora förluster av vatten på grund av trasiga ledningar.

Vattenläckagen, som ökat under de senare åren, varierar kraftigt från kommun till kommun. Endast 29 av landets 284 kommuner lyckas dock få så mycket som 95 % av sitt vatten fram till konsumenterna. I några kommuner redovisas förluster på upp till 40 % av vattnet. För landet som helhet försvinner en sjättedel av det renade färskvattnet på sin väg till konsumenterna. Det motsvarar den sammanlagda förbrukningen i storstäderna Stockholm och Malmö. Detta är ett oacceptabelt slöseri, inte minst med tanke på att vatten faktiskt är en begränsad naturresurs.

Enligt vår mening krävs ett åtgärdsprogram för att undanröja ett framtida sammanbrott av kommunernas VA-nät. Då hälften av VA-nätet anlagts före år 1965 vore det lämpligt att i första hand inrikta åtgärderna här. Ett sådant åtgärdsprogram skulle dessutom ha betydande sysselsättningseffekter.

Mot. 1987/88
Bo217

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen hos regeringen begär förslag till ett långsiktigt program i syfte att säkerställa underhållsarbetet av VA-nätet.

Stockholm den 15 januari 1988

Kersti Johansson (c)

Rune Backlund (c)